

OCHRANA BIODIVERZITY

Národní program ČSOP

Závěrečná zpráva o projektu

Název projektu: **Propagace krajových odrůd**

číslo projektu: **181122**

Organizace, která projekt realizovala

organizace: **EC Meluzína RCAB** číslo registrace MV ČR **: **VSC/1-16504/92R**

adresa sídla **Brigádnická 710/2 Ostrov 363 01**

statutární zástupce : **Ing. Martin Lípa** funkce: **vedoucí regionálního centra**

telefon: **777086620**, e-mail: **ec.meluzina@volny.cz** www: **www.meluzina.info/**

Údaje o projektu

obsah projektu:

Neadresná propagace ochrany druhu, skupiny druhů či biotopu

stručný popis projektu:

- 1. Úprava webové databáze krajových odrůd třešní, hrušní a jabloní.**
- 2. Doplnění databáze dalšími údaji a fotografiemi**

Popis realizace projektu:

Úvod do problematiky

Ekologické centrum Meluzína Regionální centrum Asociace Brontosaura (dále jen ECM) založilo v roce 2000 a v dubnu 2002 akreditovalo pozemkový spolek Meluzína. V rámci tohoto pozemkového spolku provádíme ochranu starých a krajových odrůd ovocných stromů. Mezi členy pozemkového spolku i mezi širokou veřejností nacházíme stále další zájemce o vysazování nových stromů krajových i jiných starších odrůd. Pro tyto zájemce je klíčovou otázkou výběr vhodné odrůdy pro podmínky daného stanoviště. Tento výběr je někdy komplikovaný, protože údaje o odrůdách jsou rozptýleny v mnoha publikacích, dnes již obtížně dostupných.

ECM provádí mapování místních odrůd ovoce v severozápadních Čechách. Velmi úzce spolupracujeme s místními pomology z Nasavrku, Chomutova, Karlových Varů, České Kamenice a Litoměřic. Od roku 1998 jsme shromáždili poměrně rozsáhlý soubor informací o starých odrůdách. Shromážděná data používáme v poradenské činnosti jak v rámci pozemkového spolku tak pro širokou veřejnost.

Metodika projektu a jeho lokalizace:

Základním cílem projektu je propagovat archivní odrůdy pěstované jako vysokokmeny ve volné krajině. Prostředkem k této propagaci jsou informace o ekologických vlastnostech odrůd přístupné tak, aby každý zájemce o jejich výsadbu mohl volit optimální odrůdu pro svoje stanoviště.

Konkrétní cíle projektu pro rok 2011:

1. Úprava databáze krajových odrůd
2. Doplnění databáze údaji a fotografiemi

Cíl 1. Úprava databáze krajových odrůd

Databáze byla díky podpoře z programu Ochrana biodiverzity uvedena do provozu v listopadu 2010. Je přístupná na odkazu: <http://www.plantsdata.com/Ovoce.aspx>

Zájemce pomocí zatrhávání polí a pomocí rozbalovacích nabídek výběrových kritérií může zadávat požadované vlastnosti odrůdy. Ihned se mu zobrazí předběžná informace, kolik odrůd vyhovuje dosud zvoleným kritériím. Tak je informován o tom, zda má smysl pokračovat v zadávání dalších kritérií či nikoliv. V rámci software řešení byla databáze umístěna na webu a byl dodán publikační systém ke správě dat uživatelem - ECM.

Průběžně shromažďujeme připomínky uživatelů ke grafickému řešení i k obsahu databáze. Tyto připomínky byly použity ke zdokonalení výběrových kritérií, popisů odrůd, uživatelského komfortu a grafiky webové databáze.

Z hlediska grafiky byla vyřešena optimalizace vzhledu tak, aby databáze byla čitelně zobrazována i v dalších prohlížečích.

Cíl 2. Doplnění databáze údaji a fotografiemi

V rámci doplňkových textů jsme umístili na stránce www.meluzina.info/ článek, který má usnadnit nalezení databáze pomocí vyhledavačů. Případným zájemcům o celkový podklad databáze přibližuje hlavní prameny, ze kterých je databáze plněna, celkový záměr autorů, kritéria pro výběr a další informace důležité pro hlubší pochopení celkové koncepce databáze.

Doplnili jednotlivé sekce databáze novými záznamy. V listopadu 2011 byly v databázi zařazeny tyto odrůdy hrušní (celkem 27 odrůd):

Boscova; Clapova; Dielova; Dvorní; Eliška; Hájenka; Hardyho; Holenická; Charneuská; Kačenka; Koporečka; Kozačka štutgartská; Krvavka; Lucasova; Madam Verté; Muškatelka šedá; Muškatelka turecká (syn. Zbuzanka); Pařížanka; Pstružka; Salisburyova; Sírová letní; Solanka; Šídlenka (syn. Štigelmarka); Špinka (syn. Šedivka); Williamsova; Windsorská

Dále byly zařazeny tyto odrůdy jabloní (celkem 54 odrůdy):

Albrechtovo; Bernské růžové; Bismarkovo; Bláhovo oranžové; Blenheimská reneta; Boikovo; Boikovo obrovské; Boskoopské; Breuhahnovo; Croncelské; Červené tvrdé; Čistecské lahůdkové; Dr. Elise Rathke; Gascoyneho šarlatové; Gdánský hranáč; Gloria mundi; Grahamovo; Granátka; Grávštýnské; Grávštýnské červené; Hájkova muškátová reneta; Harbertova reneta; Hauptmanovo červené; Hedvábné červené letní (Broskvové letní); Hedvábné pozdněkvěté; James Grieve; Jeptiška; Kalvil červený podzimní; Kanadská reneta (syn. Kmínová reneta); Kasselská reneta; Landsberská reneta; Lebelovo; Letní sláďe; Malinové holovouské; Malinové hornokrajské; Malinové podzimní; Matčino (syn. Nonnetit); Nathusiovo (syn. Holubí); Ochránovské Hernhut; Ontario; Panenské české; Parména zlatá zimní; Průsvitné letní; Punčové (syn. Hedvábné); Ribstonské; Řehtáč soudkovitý; Signe Tillisch; Smiřické vzácné; Strýmka; Sudetská reneta; Vilémovo; Viktorie raná; Wealthy; Zvonkové

Dále byly zařazeny tyto odrůdy třešní (celkem 17 odrůd):

Baltavarská; Černá špička; Dönissenova žlutá; Doupovská černá; Droganova žlutá; Gemersdorfská chrupka; Hedelfingenská; Karešova; Kaštánka; Ladeho pozdní; Lauermanova (syn. Napoleonova); Lyonská raná; Pivovka; Schneiderova (Thurn - Taxis); Taixmen; Tropriřtchova; Velká černá chrupka

Dále byly zařazeny tyto odrůdy višňí (celkem 3 odrůdy):

Amarelka královská; Bruselská; Královna Hortensie

Celkem je na odkazu: <http://www.plantsdata.com/Ovoce.aspx> přístupno k 20.11.2011 101 starých odrůd ovocných stromů.

Informace pro jednotlivé staré odrůdy byly získány rešerší pomologií. Dále byly použity data získaná v rámci mapování v letech 1998- 2011 a poznatky získané sledováním odrůd v genofondových plochách.

.Každá stará odrůda má minimálně jednu fotografii. Fotodokumentace byla provedena v rámci projektu, nebo použita z archivů ECM. Pokud to bylo možné, použili jsme nejen fotografie plodů ale i celých stromů pro znázornění jejich habitů. V rámci projektu byly umístěny i další fotografie k již popsaným odrůdám. Po naplnění databáze daty provedou odborní spolupracovníci revizi umístěných údajů.

Z hlediska objemu času je naplnění databáze konzistentními daty a redakce chyb nejnáročnější prací celého projektu. Z tohoto důvodu také prostředky použity z největší části na krytí osobních nákladů nebo ekvivalentních služeb.

Odborní spolupracovníci projektu:

Ing. Šárka Fričová - pracovník správy CHKO České Středohoří
 Ing. Zdena Koberová - pomolog - specialista na archivní odrůdy
 Ing. Jindřich Košner - konzultant software řešení
 Ing. Stanislav Boček – pomolog - specialista na archivní odrůdy

Předpokládané výstupy projektu v listopadu 2011.

1. 50 popsaných odrůd jabloní popsaných v databázi
2. 24 popsaných odrůd hrušní popsaných v databázi
3. 15 popsaných odrůd třešní popsaných v databázi
4. 3 odrůdy višňí popsané v databázi
5. fotodokumentace plodů
6. fotodokumentace habitů stromů

Tyto výstupy byly splněny.

2. Ukázka fotodokumentace

J-Harbertova-reneta-plod-strom.jpg

J-Harbertova-reneta-plod-tac.jpg

2. Ukázka fotodokumentace

[J-Harbertova-reneta-strom.jpg](#)

[H-Zbuzanka-strom.jpg](#)